

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 31 јануари 2022 година

Соопштение за печат

Позначајни движења кај каматните стапки на банките и штедилниците¹: декември 2021 година

- Просечната каматна стапка на вкупните кредити во декември 2021 година изнесува 4,37% и бележи месечен и годишен пад од 0,05 п.п. и 0,26 п.п., соодветно. Просечната каматна стапка на вкупните депозити изнесува 0,74% што претставува месечно и годишно намалување од 0,02 п.п. и 0,21 п.п., соодветно.
- Во декември, просечната каматна стапка на новоодобрените кредити² е пониска за 0,15 п.п. на месечно ниво и изнесува 3,61%. На годишна основа, оваа каматна стапка е намалена за 0,17 п.п. Овој месец просечната каматна стапка на новопримените депозити изнесува 0,70% и оствари месечен пад 0,07 п.п., додека на годишна основа забележа месечен раст од 0,02 п.п.

Табела 1. Каматни стапки на вкупните и на новите кредити и депозити^{3,4,5}

	12.2020	1.2021	2.2021	3.2021	4.2021	5.2021	6.2021	7.2021	8.2021	9.2021	10.2021	11.2021	12.2021
во % на годишно ниво													
Вкупни кредити	4.63	4.62	4.61	4.59	4.58	4.56	4.54	4.50	4.49	4.46	4.45	4.42	4.37
Корпоративен сектор	3.73	3.71	3.70	3.70	3.70	3.68	3.65	3.61	3.60	3.58	3.55	3.52	3.48
Домаќинства	5.46	5.45	5.43	5.40	5.37	5.35	5.33	5.30	5.28	5.24	5.23	5.21	5.18
Новоодобени кредити	3.78	3.98	4.25	3.94	4.09	3.84	4.03	3.62	3.78	4.03	3.94	3.76	3.61
Корпоративен сектор	3.42	3.60	3.76	3.51	3.85	3.31	3.43	3.04	3.23	3.63	3.39	3.39	3.22
Домаќинства	4.38	4.56	4.68	4.61	4.49	4.61	4.64	4.58	4.42	4.61	4.54	4.54	4.34
Вкупни депозити	0.95	0.93	0.92	0.89	0.90	0.85	0.84	0.83	0.79	0.78	0.77	0.76	0.74
Корпоративен сектор	1.22	1.22	1.20	1.15	1.19	1.16	1.16	1.11	1.09	1.08	1.05	0.97	0.92
Домаќинства	0.92	0.89	0.88	0.86	0.87	0.82	0.80	0.79	0.75	0.74	0.73	0.73	0.72
Новопримени депозити	0.68	0.62	0.71	0.76	0.62	0.67	0.53	0.51	0.50	0.85	0.79	0.77	0.70
Корпоративен сектор	0.38	0.40	0.39	0.75	0.65	0.74	0.51	0.42	0.46	0.62	0.53	0.42	0.29
Домаќинства	0.85	0.66	0.86	0.77	0.61	0.64	0.53	0.57	0.53	0.94	0.93	0.95	0.90

Извор: НБРСМ.

¹ Под „каматна стапка“ се подразбира пондерирана просечна каматна стапка искажана во проценти на годишно ниво. За подетално објаснување види ја методологијата

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_MIR_07_2018_mak.pdf

² Во однос на каматните стапки на новоодобрените кредити / новопримените депозити се карактеристични променливи движења. Ваквите движења на каматните стапки произлегуваат од промените на обемот на новите депозити / кредити (којшто од месец во месец може познателно да се менува), како и од новодоговорената каматна стапка.

³ Ефектите од промените во методологијата објавени во информацијата на 20 јули 2018 година (www.nbrm.mk/content/statistika/informacii/Informacija_za_promeni_vo_monetarnata_statistika_mk.pdf) не се согледуваат кај поединечните категории каматни стапки на депозитите / кредитите (во денари без валутна клаузула, во денари со валутна клаузула и во странска валута), туку само кај агрегираните каматни стапки (во денари и во странска валута) коишто не се предмет на анализа во соопштението, но се објавуваат на интернет-страницата на НБРСМ.

⁴ Во август 2020 година е укината дозволата за основање и работење на една банка. Податоците за каматните стапки за јули 2020 година ги вклучуваат јунските податоци за каматните стапки за оваа банка.

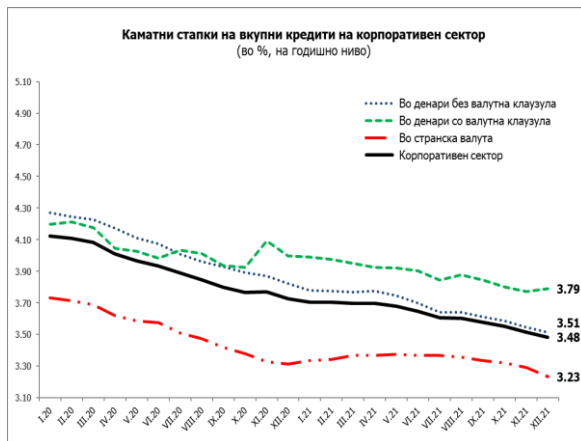
⁵ Податоците за каматните стапки од август 2020 година не ги вклучуваат податоците за една банка на која во август 2020 година ѝ е укината дозволата за основање и работење и е отворена стечајна постапка.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

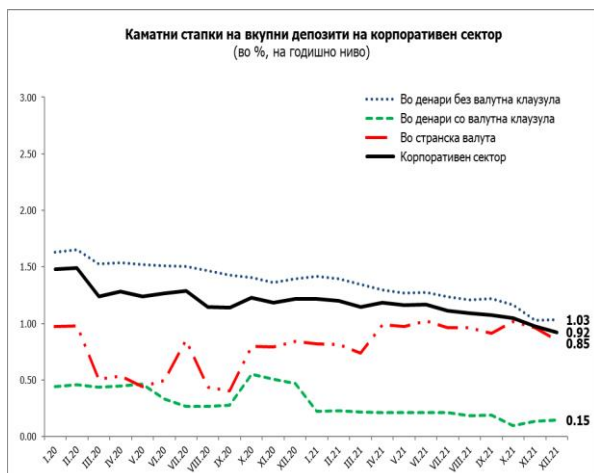
1. Каматни стапки на корпоративниот сектор⁶

- Во декември, просечната каматна стапка на вкупните кредити одобрени на корпоративниот сектор е пониска за 0,04 п.п. на месечно ниво и изнесува 3,48%. Месечното намалување е резултат на намалените каматни стапки на кредитите во странска валута и денарските кредити без валутна клаузула (за 0,06 п.п. и 0,04 п.п., соодветно), во услови на раст на каматните стапки на кредитите со валутна клаузула (за 0,02 п.п.). Каматната стапка на вкупните кредити на корпоративниот сектор е намалена за 0,25 п.п. на годишна основа.

Извор: НБРСМ.

- Овој месец, каматната стапка на новоодобрените кредити на корпоративниот сектор бележи месечен пад од 0,17 п.п. и изнесува 3,22%. Притоа, падот целосно произлегува од намалувањето на каматните стапки на денарските кредити без валутна клаузула (за 0,28 п.п.), додека каматните стапки на денарските кредити со валутна клаузула и каматните стапки на кредитите во странска валута бележат раст (за 1,00 п.п. и 0,14 п.п., соодветно). Во споредба со истиот период од претходната година, оваа каматна стапка е пониска за 0,20 п.п.

Извор: НБРСМ.

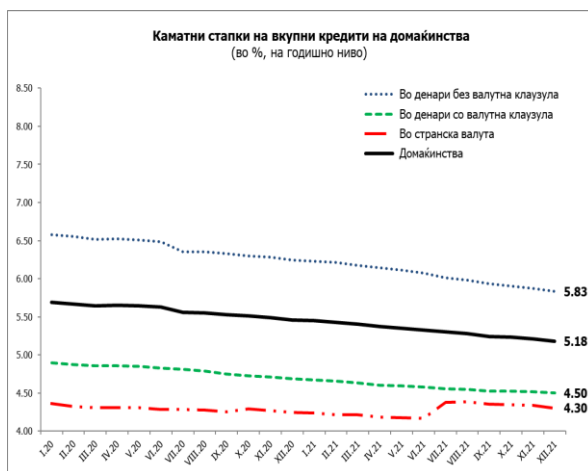
⁶ За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа нефинансиските институции (јавни и останати).

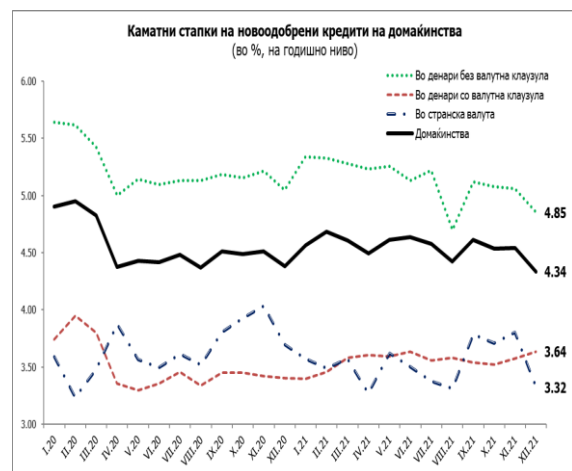
Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Просечната каматна стапка на вкупните депозити на корпоративниот сектор во декември изнесува 0,92% и на месечна основа се намали за 0,05 п.п. Надолната промена во целост се должи на падот на каматните стапки на депозитите во странска валута (за 0,11 п.п.), во услови на непроменети каматни стапки на денарските депозити без валутна клаузула, додека каматните стапки на денарските депозити со валутна клаузула забележаа месечен раст (за 0,02 п.п.). Анализирани на годишно ниво, просечната каматна стапка на вкупните депозити на корпоративниот сектор оствари пад од 0,30 п.п.
- Во декември, каматната стапка на новопримените депозити⁷ на корпоративниот сектор оствари месечно намалување од 0,13 п.п. и изнесува 0,29%. Притоа, падот е резултат на намалувањето на каматните стапки на депозитите во странска валута (за 0,32 п.п.), при минимален раст на каматните стапки на денарските депозити без и со валутна клаузула (за 0,01 п.п, соодветно). Во однос на декември 2020 година, оваа каматна стапка е пониска за 0,09 п.п.

2. Каматни стапки на домаќинствата⁸

Извор: НБРСМ.

- Во однос на претходниот месец, каматната стапка на вкупните кредити на домаќинствата забележа пад од 0,03 п.п. и изнесува 5,18%. Анализирани по валута, падот произлегува од намалувањето кај сите компоненти: намалувањето на каматните стапки на денарските кредити без валутна клаузула и каматните стапки на кредитите во странска валута (за 0,04 п.п., соодветно) и пад на каматните стапки на денарските кредити со валутна клаузула (за 0,02 п.п.). Споредено на годишна основа, каматната стапка на вкупните кредити на домаќинствата е намалена за 0,28 п.п.

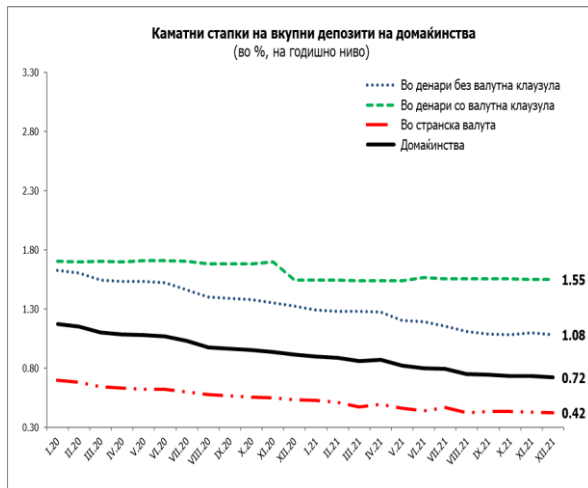
⁷ Во графиконот што се однесува на каматните стапки на новопримените депозити на корпоративниот сектор прекинат во сериите податоци кај каматните стапки во денари со валутна клаузула се должи на тоа што во дадени месеци банките и штедилниците не примиле таков вид депозити од корпоративниот сектор.

⁸ За потребите на ова соопштение, домаќинствата опфаќаат: физички лица, самостојни вршители на дејност и непрофитни институции коишто им служат на домаќинствата.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Просечната каматна стапка на новоодобрените кредити на домаќинствата, во декември, изнесува 4,34%, што претставува месечно намалување од 0,20 п.п. Надолното поместување се должи на намалувањето на каматните стапки на кредитите во странска валута и каматните стапки на денарските кредити без валутна клаузула (за 0,49 п.п. и 0,21 п.п., соодветно), додека каматните стапки на денарските кредити со валутна клаузула остварија месечен раст (за 0,07 п.п.). Оваа каматна стапка забележа пад од 0,04 п.п. на годишна основа.

Извор: НБРСМ.

- Во декември, кај каматната стапка на вкупните депозити на домаќинствата е забележан минимален пад од 0,01 п.п. на месечно ниво и изнесува 0,72%. Падот се објаснува со намалените каматни стапки на денарските депозити без валутна клаузула и каматните стапки на депозитите во странска валута (за 0,02 п.п. и 0,01 п.п., соодветно), во услови на непроменети каматни стапки на денарските депозити со валутна клаузула. На годишно ниво, оваа каматна стапка е намалена за 0,20 п.п.
- Каматната стапка на новопримените депозити на домаќинствата⁹ во декември се намали за 0,05 п.п. и изнесува 0,90%. Месечното намалување се должи на намалените каматни стапки на денарските депозити без валутна клаузула (за 0,62 п.п.), додека каматните стапки на депозитите во странска валута бележат зголемување (за 0,12 п.п.). Истовремено, каматната стапка на денарските депозити со валутна клаузула овој месец изнесува 1,50% за разлика од претходните месеци, кога банките и штедилниците не примиле ваков вид депозити. Каматната стапка на новопримените депозити на домаќинствата бележи годишен раст од 0,05 п.п.

⁹ Во графиконот што се однесува на каматните стапки на новопримените депозити на домаќинствата, прекилот во сериите податоци кај каматните стапки во денари со валутна клаузула се должи на тоа што во дадени месеци банките и штедилниците не примиле таков вид депозити од домаќинствата.

**Народна банка на Република Северна Македонија
Дирекција за статистика**

Придружни информации

Временски серии податоци: годишни, квартални и месечни податоци за пондерираните каматни стапки на банките и штедилниците

http://www.nbrm.mk/statistika_na_kamatni_stapki.nspix

Методолошки објаснувања:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_MIR_07_2018_mak.pdf

Следни објавувања: Календар на објавување податоци

http://www.nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Месечни податоци за каматните стапки: 28 февруари 2022 година (референтен пресек заклучно со јануари 2022 година).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 116 (или 112/110/108).